

CENTRUM MEDYCZNE KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO

Program specjalizacji
w dziedzinie
SURDOLOGOPEDII

Program dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra uzyskany na kierunku studiów w zakresie logopedii

14 -02- 2019

Zatwierdza

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
SEKRETAŹ STANU

Józefa Szczurek-Żelazko

Warszawa 2018

Program szkolenia specjalizacyjnego opracował zespół ekspertów:

- 1) Prof. dr hab. Mariola Śliwińska-Kowalska – Przewodnicząca Zespołu, konsultant krajowy w dziedzinie audiologii i foniatrii;
 - 2) Dr Anna Proźnych – przedstawiciel konsultanta krajowego;
 - 3) Dr hab. n. med. Alicja Sekula – przedstawiciel konsultanta krajowego;
 - 4) Dr hab. Zdzisław M. Kurkowski prof UMCS – przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Logopedycznego;
 - 5) Dr hab. n. med. Ireneusz Kantor, prof. CMKP – przedstawiciel Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego;
-

I. PROGRAM SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO - PROGRAMOWE

A. Cele szkolenia specjalizacyjnego

Celem kształcenia specjalizacyjnego w dziedzinie surdologopedii jest przygotowanie logopedy do prowadzenia diagnozy i terapii osób z zaburzeniami słuchu, w szczególności do nabycia umiejętności oceny i kształtowania języka u dzieci z prelingwalnymi znacznymi i głębokimi ubytkami słuchu. Surdologopeda powinien być przygotowany do pracy zespołowej z audiologiem-foniatrą, otorynolaryngologiem, surdopsychologiem, surdopedagogiem i audioprotetykiem.

B. Uzyskane kompetencje zawodowe

Kandydat po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie surdologopedii i otrzymaniu tytułu specjalisty uzyska szczególne kwalifikacje umożliwiające:

- 1) diagnozę percepcji mowy, kompetencji językowej i komunikacyjnej oraz artykulacji;
- 2) przygotowanie programu terapii surdologopedycznej;
- 3) prowadzenie zajęć rozwijających umiejętność rozumienia oraz tworzenia wypowiedzi słownych, czyli nabywania kompetencji językowych, a także kompetencji komunikacyjnych u osób z różnymi zaburzeniami słuchu;
- 4) prowadzenia zajęć w zakresie nabywania umiejętności czytania i pisanie u dzieci z różnymi zaburzeniami słuchu;
- 5) prowadzenie zajęć rozwijających funkcje psychomotoryczne i poznawcze;
- 6) wprowadzanie elementów metod wspomagających i alternatywnych, (np. fonogesty, totalna komunikacja, język migowy);
- 7) współpracę z członkami wielospecjalistycznego zespołu leczniczo-rehabilitacyjnego i orzeczniczego;
- 8) umiejętność obsługi urządzeń wspomagających słyszenie;
- 9) prowadzenie prac badawczych i opracowywanie publikacji naukowych.

Ponadto specjalista w dziedzinie surdologopedii będzie uprawniony do:

- 1) przygotowania pisemnej opinii surdologopedycznej dotyczącej wyników diagnozy surdologopedycznej noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z uszkodzeniami i/lub dysfunkcjami narządu słuchu;

- 2) formułowania pisemnych i ustnych zaleceń na podstawie diagnozy surdologopedycznej na temat sposobów postępowania w innych placówkach służby zdrowia i oświatowych, w jakich przebywają noworodki, niemowlęta, dzieci, młodzież i osoby dorosłe z uszkodzeniami i/lub dysfunkcjami układu słuchowego, u których występują zaburzenia w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji werbalnej;
- 3) wskazywania badań specjalistycznych niezbędnych do postawienia diagnozy surdologopedycznej;
- 4) współpracy z innymi specjalistami w procesie diagnozowania i usprawniania noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami i/lub dysfunkcjami narządu słuchu, u których występują zaburzenia w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji werbalnej;
- 5) konsultowania i instruowania rodziny pacjenta i osób mu najbliższych o zalecanych metodach i formach terapii mowy oraz rokowaniach;
- 6) uczestniczenia w komisjach i zespołach orzekających o potrzebie świadczeń specjalnych (zespoły wczesnego wspomaganie, ośrodki rehabilitacyjne i opieki specjalnej) i socjalnych (renty, leczenie i świadczenia rehabilitacyjne) zależnie od wieku pacjenta oraz placówki orzekającej.

C. Sposób organizacji szkolenia specjalizacyjnego

Kształcenie specjalizacyjne prowadzone jest zgodnie z programem specjalizacji i kończy się egzaminem. Kierownik specjalizacji na podstawie programu przygotowuje indywidualny plan specjalizacji określający warunki i przebieg specjalizacji zapewniający opanowanie wiadomości i nabycie umiejętności praktycznych określonych w programie specjalizacji. Kształcenie specjalizacyjne realizowane jest w ramach modułów specjalizacji z wykorzystaniem form i metod kształcenia przewidzianych dla tych modułów. Odbywa się poprzez uczestniczenie w kursach, konferencjach naukowych, warsztatach, a także przez udział w stażach kierunkowych w wytypowanych instytucjach, samokształcenie drogą studiowania piśmiennictwa, przygotowanie pracy pogładowej, lub oryginalnej, lub aktywnym uczestnictwie w konferencji naukowej (prezentacja pracy) oraz nabywanie doświadczenia w wyniku realizacji zadań praktycznych w ramach stażu podstawowego.

Plan kształcenia Moduły, kursy specjalizacyjne, staże	Liczba dni	Liczba godzin
MODUŁ I Diagnoza audiologiczna percepcji słuchowej u dzieci w poszczególnych okresach rozwoju oraz u osób dorosłych Kurs specjalizacyjny: 1. Diagnoza audiologiczna percepcji słuchowej u dzieci w poszczególnych okresach rozwoju oraz u osób dorosłych	4	32
Staż kierunkowy: 1. Diagnoza audiologiczna u dzieci i dorosłych	4	32

<p>MODUŁ II Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie prelingwalnym i perilingwalnym Kurs specjalizacyjny: 1. Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie prelingwalnym i perilingwalnym</p>	5	40
<p>Staż kierunkowy: 1. Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie prelingwalnym i perilingwalnym</p>	5	40
<p>MODUŁ III Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie postlingwalnym Kurs specjalizacyjny: 1. Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie postlingwalnym Staż kierunkowy: 1. Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie postlingwalnym</p>	4	32
<p>MODUŁ IV Diagnoza i terapia surdologopedyczna osób starszych z zaburzeniami słuchu Kurs specjalizacyjny: 1. Diagnoza i terapia surdologopedyczna osób starszych z zaburzeniami słuchu Staż kierunkowy: 1. Diagnoza i terapia surdologopedyczna osób starszych z zaburzeniami słuchu</p>	1	8
<p>MODUŁ V Urządzenia techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu Kurs specjalizacyjny: 1. Urządzenia techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu Staż kierunkowy: 1. Urządzenia techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu</p>	2	16
<p>MODUŁ VI Rehabilitacja osób z zaburzenia słuchu w zespołach wad Kurs specjalizacyjny: 1. Rehabilitacja osób z zaburzeniami słuchu w zespołach wad Staż kierunkowy: 1. Rehabilitacja osób z zaburzeniami słuchu w zespołach wad</p>	1	8

MODUŁ VII		
Diagnoza i rehabilitacja głosu u osób z zaburzeniami słuchu		
Kurs specjalizacyjny:		
1. Diagnoza i rehabilitacja głosu u osób z zaburzeniami słuchu	1	8
Staż kierunkowy:		
1. Diagnoza i rehabilitacja głosu u osób z zaburzeniami słuchu	1	8
MODUŁ VIII		
Podstawy diagnozy i terapii surdopedagogicznej i surdopsychologicznej		
Kurs specjalizacyjny:		
1. Podstawy diagnozy i terapii surdopedagogicznej i surdopsychologicznej	1	8
Staż kierunkowy:		
1. Podstawy diagnozy i terapii surdopedagogicznej i surdopsychologicznej	1	8
KURS JEDNOLITY		
Kurs specjalizacyjny:		
1. Prawo medyczne	2	16
Podsumowanie czasu szkolenia wszystkich modułów	40	320
Podstawowy staż specjalizacyjny	125	1000
Samokształcenie	168	1344
Ogółem czas trwania szkolenia	333	2664
Urlopy wypoczynkowe	39	
Dni ustawowo wolne od pracy	19	
Ogółem	391	

2. OKRES SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

Szkolenie specjalizacyjne trwa 18 miesięcy i obejmuje kształcenie teoretyczne (kursy specjalizacyjne) w wymiarze 168 godzin oraz praktyczne (staże kierunkowe) w wymiarze 152 godzin. W trakcie specjalizacji kandydat powinien odbyć staż podstawowy w wymiarze 1000 godzin wykonywania czynności zawodowych zgodnych z programem specjalizacji (staż podstawowy wynika z zatrudnienia osoby realizującej program specjalizacji).

3. SZCZEGÓŁOWY ZAKRES WYMAGANEJ WIEDZY TEORETYCZNEJ I WYKAZ UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

A. Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej będącej przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego

Oczekuje się, że po ukończeniu specjalizacji osoba specjalizująca się wykaże się wiedzą dotyczącą poniższych zagadnień:

- 1) anatomia i fizjologia procesu słyszenia;
- 2) genetyka uszkodzeń słuchu;
- 3) znajomość podstaw wybranych zagadnień z audiologii klinicznej, w szczególności znajomość podstawowych metod diagnozy i interpretacja wyników badań;

- 4) wpływ uszkodzenia narządu słuchu na rozwój dziecka;
- 5) budowa, dopasowanie i zastosowanie aparatów słuchowych, implantów słuchowych oraz innych urządzeń technicznych wspomagających słyszenie;
- 6) podstawy wiedzy o komunikacji językowej i kształtowaniu języka dzieci z zaburzeniami słuchu;
- 7) zasady budowania programów surdologopedycznych;
- 8) metody oceniania stanu rozwoju mowy osób z zaburzeniami słuchu;
- 9) fonetyka akustyczna i audytywna oraz patofonetyka;
- 10) wychowanie słuchowe (stymulowanie percepcji słuchowej);
- 11) metody audytywno-werbalne (z uwzględnieniem form pracy dostosowanych do wieku podopiecznych);
- 12) metodyka pracy surdologopedycznej z osobami, które utraciły słuch w różnym wieku;
- 13) rehabilitacja osób z implantami słuchowymi;
- 14) wczesna nauka czytania i pisanie;
- 15) metody nauki czytania z ust z uwzględnieniem fonogestów;
- 16) ośrodkowe zaburzenia słuchu;
- 17) daktylografia;
- 18) totalna komunikacja;
- 19) podstawy języka migowego;
- 20) podstawy diagnozy surdopsychologicznej;
- 21) podstawy nauczania i wychowania dzieci z wadami słuchu;
- 22) zaburzenia głosu u osób z zaburzeniami słuchu;
- 23) terapia emisji głosu u osób z zaburzeniami słuchu;
- 24) terapia osób głuchoniewidomych;
- 25) terapia rodzin.

B. Wykaz wymaganych umiejętności praktycznych będących przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego

Oczekuje się, że po ukończeniu specjalizacji kandydat wykaże się umiejętnościami:

- 1) ocena możliwości percepcji słuchowej i wzrokowej wypowiedzi językowych;
- 2) ocena kompetencji językowej, komunikacyjnej i rozwoju funkcji poznawczych;
- 3) ocena sprawności artykulacyjnych;
- 4) ocena możliwości porozumiewania się niejęzykowego;
- 5) umiejętność oceny funkcji dominującej półkuli w zakresie języka;
- 6) opracowanie programu rehabilitacji dzieci z uszkodzeniami narządu słuchu z zastosowaniem aparatów słuchowych lub/i implantów ślimakowych;
- 7) przygotowanie rodziców i nauczycieli do pracy z dzieckiem z wadą słuchu;
- 8) współpraca z audiologiem-foniatrą, otorynolaryngologiem, surdopsychologiem, surdopedagogiem, neurologiem i psychiatrą w celu postawienia pełnej diagnozy i omówienia programu terapii;
- 9) rozwijanie u dzieci percepcji słuchowej i umiejętności językowych oraz usuwanie trudności w czytaniu i pisaniu spowodowanych obwodowymi i ośrodkowymi zaburzeniami słuchu;
- 10) prowadzenie ćwiczeń rozwijających sprawności leksykalne i gramatyczne;
- 11) rozwijanie umiejętności artykulacyjnych;
- 12) stymulowanie percepcji mowy;
- 13) ćwiczenia emisji głosu;
- 14) umiejętność oceny postępów w rehabilitacji słuchu, głosu i mowy.

4. MODUŁY SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO ORAZ FORMY I METODY KSZTAŁCENIA STOSOWANE W RAMACH MODUŁÓW

MODUŁ I

Diagnoza audiologiczna percepcji słuchowej u dzieci w poszczególnych okresach rozwoju oraz u osób dorosłych

Tematyka modułu realizowana jest poprzez teoretyczny kurs specjalizacyjny oraz staż kierunkowy w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii.

1. Kurs specjalizacyjny: „Diagnoza audiologiczna percepcji słuchowej u dzieci w poszczególnych okresach rozwoju u osób dorosłych”

Cele kursu:

Zapoznanie się z następującymi zagadnieniami:

- 1) metody badań słuchu u dzieci w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym;
- 2) metody badań słuchu u dzieci w wieku przedszkolnym;
- 3) metody badań słuchu u dzieci w wieku szkolnym;
- 4) metody badań słuchu u osób dorosłych;
- 5) badania przesiewowe słuchu.

Zakres wiedzy teoretycznej:

Specjalizujący się powinien opanować wiedzę dotyczącą:

- 1) stosowanych badań przesiewowych słuchu;
- 2) interpretacji wyników podstawowych badań słuchu;
- 3) zastosowania różnych form protezowania słuchu u dzieci i dorosłych;
- 4) testów oceniających ośrodkowe procesy przetwarzania słuchowego.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu kandydat powinien nabyć umiejętności:

- 1) oceny rozwoju słuchowego małego dziecka;
- 2) interpretacji wyników badań słuchu u niemowląt, w tym w aspekcie oceny wskazań do aparatów słuchowych / implantów ślimakowych;
- 3) interpretacji wyników podstawowych badań słuchu u dzieci i osób dorosłych, w tym w aspekcie oceny wskazań do aparatów słuchowych / implantów ślimakowych;
- 4) planowania badań przesiewowych słuchu u noworodków i dzieci starszych.

Czas trwania kursu:

32 godziny (4 dni).

Forma zaliczenia kursu:

Sprawdzian pisemny lub ustny z zakresu wiedzy określonego programem kursu u kierownika naukowego kursu.

1. Staż kierunkowy: „Diagnoza audiologiczna u dzieci i dorosłych”

Cel stażu:

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutyczno-rehabilitacyjnych w zakresie słuchu, głosu i mowy, wykonywanych w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu

podstaw audiologii, metodyki diagnostycznej, metod terapii i rehabilitacji audiologicznej oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące interpretacji podstawowych badań słuchu i opracowania programu terapeutyczno-rehabilitacyjnego dla dzieci i osób dorosłych z zaburzeniami słuchu z uwzględnieniem najnowszych technologii poprawiających proces słyszenia.

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych:

- 1) umiejętność interpretacji wyników podstawowych badań słuchu;
- 2) umiejętność programowania rehabilitacji audiologicznej w zależności od wieku pacjenta i poziomu rozwoju kompetencji językowych;
- 3) znajomość zastosowania różnych form protezowania słuchu u dzieci i dorosłych;
- 4) znajomość testów oceniających procesy ośrodkowego przetwarzania słuchowego;
- 5) umiejętność prowadzenia badań przesiewowych słuchu.

Miejsce stażu:

Ośrodek, oddział lub klinika audiologii i foniatrii.

Czas trwania stażu:

32 godziny (4 dni robocze).

Forma zaliczenia stażu:

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu umiejętności interpretacji wyników badań słuchu.

MODUŁ II

Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie prelingwalnym i perilingwalnym

Tematyka modułu realizowana jest poprzez teoretyczny kurs specjalizacyjny oraz staż kierunkowy w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii.

1. Kurs specjalizacyjny: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie prelingwalnym i perilingwalnym”

Cel kursu:

Zapoznanie się z następującymi zagadnieniami:

- 1) biologiczne, psychiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju dziecka;
- 2) etapy rozwoju motorycznego, spostrzegania słuchowego, wzrokowego, mowy, zabawy, emocji i zachowań społecznych;
- 3) wielospecjalistyczna ocena dziecka w okresie prelingwalnym (pediatryczna, neurologiczna, audiologiczna, psychologiczna, okulistyczna):
 - a) dziecka zdrowego,
 - b) z obciążonym okresem ciąży-okołoporodowym,
 - c) z uszkodzeniami i dysfunkcjami narządu słuchu w okresie pre- i perinatalnym,
- 4) diagnozowanie surdologopedyczne;
- 5) programowanie postępowania surdologopedycznego (wspomaganie, stymulacja, wczesna interwencja) uzależnione od stanu dziecka i wyników diagnozy surdologopedycznej;
- 6) współuczestniczenie surdologopedy w programie wychowania słuchowego;
- 7) wpływ zaburzeń słuchu na rozwój mowy i języka;

- 8) diagnozowanie surdologopedyczne: ocena percepcji wypowiedzi mówionych (słuchowej i wzrokowej), ocena kompetencji językowej i komunikacyjnej, ocena sprawności artykulacyjnych;
- 9) kształtowanie języka uzależnione od stanu dziecka i wyników diagnozy audiologicznej i surdologopedycznej;
- 10) metody kształcenia mowy i języka;
- 11) wczesna nauka czytania;
- 12) alternatywne metody kształtowania komunikacji językowej (język migowy);
- 13) kształcenie rodziców i nauczycieli przedszkola w zakresie rozwijania mowy i języka dziecka z uszkodzonym narządem słuchu.

Zakres wiedzy teoretycznej:

Specjalizujący się powinien opanować wiedzę dotyczącą:

- 1) uwarunkowań rozwoju języka i komunikacji u dzieci zdrowych i zagrożonych ich nieprawidłowym kształtowaniem;
- 2) wpływu zaburzeń słuchu na rozwój głosu, mowy i języka;
- 3) metod kształtowania języka dzieci z wadą słuchu;
- 4) zasad budowania kontaktu terapeutycznego z dziećmi słabosłyszącymi i niesłyszącymi;
- 5) metodyki prowadzenia diagnozy i terapii surdologopedycznej dziecka w okresie kształtowania się mowy;
- 6) oceny akustycznej i artykulacyjnej wypowiedzi w normie i patologii.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu specjalizujący się powinien nabyć umiejętności:

- 1) diagnozowania percepcji i ekspresji mowy dzieci z zaburzeniami słuchu;
- 2) opracowania programu postępowania surdologopedycznego dostosowanego do potrzeb i możliwości dziecka, uwzględniającego wyniki badań specjalistycznych;
- 3) prowadzenia terapii surdologopedycznej;
- 4) włączenia się z programem postępowania surdologopedycznego w procedury wielospecjalistycznej opieki nad dziećmi z zaburzeniami słuchu.

Czas trwania kursu:

40 godzin (5 dni).

Forma zaliczenia kursu:

Sprawdzian pisemny lub ustny z zakresu wiedzy określonego programem kursu u kierownika naukowego kursu.

1. Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie prelingwalnym i perilingwalnym”

Cel stażu:

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu zaburzeń rozwoju dziecka w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące procedur diagnostyczno-terapeutycznych.

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych:

Specjalizujący się powinien wykazać się umiejętnościami:

- 1) oceny rozwoju funkcji psychicznych dziecka w odniesieniu do normy i patologii;
- 2) opracowania programu postępowania dostosowanego do potrzeb i możliwości dziecka, uwzględniającego wyniki badań wielospecjalistycznych;
- 3) włączenia programu postępowania surdologopedycznego w procedury wielospecjalistycznego leczenia dziecka z uszkodzeniem narządu słuchu;
- 4) oceny rozwoju dziecka w odniesieniu do normy;
- 5) diagnozowania percepcji i ekspresji mowy dziecka z wadą słuchu, a przede wszystkim stopnia opanowania języka;
- 6) programowania terapii surdologopedycznej dostosowanej do potrzeb i możliwości dziecka, uwzględniającego wyniki badań wielospecjalistycznych (w szczególności audiologicznych);
- 7) prowadzenia terapii surdologopedycznej ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności przygotowania rodziców i nauczycieli przedszkola do rehabilitacji dziecka;
- 8) kontrolowania, dokumentowania przebiegu oraz efektywności terapii surdologopedycznej, weryfikowania hipotez diagnostycznych, modyfikowania celów i metody terapii;
- 9) opracowania opinii surdologopedycznej dla placówki oświatowej oraz dla zespołu orzekającego o potrzebie zaopatrzenia dziecka w niezbędne wyposażenie rehabilitacyjne, edukacyjne, finansowe itp.

Miejsce stażu:

Ośrodek, oddział lub klinika audiologii i foniatrii.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni roboczych).

Forma zaliczenia stażu:

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia diagnozy surdologopedycznej wskazanego dziecka i przeprowadzenia terapii surdologopedycznej (w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

MODUŁ III

Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie postlingwalnym

Tematyka modułu realizowana jest poprzez teoretyczny kurs specjalizacyjny oraz staż kierunkowy w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii.

1. Kurs specjalizacyjny: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie postlingwalnym”

Cel kursu:

Zapoznanie z następującymi zagadnieniami:

- 1) wpływ zaburzeń słuchu, mowy i języka na nauczanie i wychowanie dziecka;
- 2) diagnozowanie surdologopedyczne: ocena percepcji wypowiedzi mówionych (słuchowej i wzrokowej), ocena kompetencji językowej, ocena sprawności artykulacyjnych;

- 3) programowanie języka uzależnione od stanu dziecka i wyników diagnozy audiologicznej i surdologopedycznej;
- 4) metody kształcenia głosu, mowy i języka u dziecka w wieku szkolnym; mutacja chłopców z uszkodzeniem słuchu;
- 5) podstawowe wiadomości dotyczące nauki czytania i pisania;
- 6) alternatywne metody kształcenia komunikacji językowej (język migowy);
- 7) kształcenie rodziców, nauczycieli, pedagogów i psychologów w zakresie wspomagania dziecka w nauce.

Zakres wiedzy teoretycznej:

Specjalizujący się powinien opanować wiedzę dotyczącą:

- 1) wpływu zaburzeń słuchu na możliwości kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży z uszkodzeniami narządu słuchu;
- 2) możliwości nauczania w szkołach powszechnych, klasach integracyjnych i szkołach specjalnych dzieci i młodzieży z wadami słuchu;
- 3) metod usprawniania języka i mowy dzieci i młodzieży z wadą słuchu;
- 4) możliwości, metod nauczania czytania dzieci z wadą słuchu;
- 5) metodyki prowadzenia diagnozy i terapii surdologopedycznej dziecka w okresie nauki szkolnej;

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu specjalizujący się powinien nabyć umiejętności:

- 1) diagnozowania sprawności komunikacyjnych uczniów;
- 2) opracowania programu terapii surdologopedycznej;
- 3) prowadzenia terapii surdologopedycznej dostosowanej do potrzeb i możliwości dziecka;
- 4) współpracy ze specjalistami uczestniczącymi w diagnozie i terapii dziecka;
- 5) przygotowania opinii surdologopedycznej dla placówek oświatowych oraz dla zespołu orzekającego o możliwościach i potrzebach dziecka w zakresie rozwijania sprawności językowych.

Czas trwania kursu:

32 godziny (4 dni).

Forma zaliczenia kursu:

Sprawdzian pisemny lub ustny z zakresu wiedzy określonego programem kursu u kierownika naukowego kursu.

1. Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie postlingwalnym”

Cel stażu:

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatryi jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu diagnozy i terapii surdologopedycznej u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące procedur diagnostyczno-terapeutycznych.

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych:

Specjalizujący się powinien wykazać się umiejętnościami:

- 1) diagnozowania percepcji i ekspresji mowy dziecka z wadą słuchu, a przede wszystkim stopnia opanowania języka;
- 2) diagnozowania i terapii dzieci z zaburzeniami mowy i czytania uwarunkowanych ośrodkowymi zaburzeniami słuchu;
- 3) dostosowania tekstów podręczników i lektur szkolnych do poziomu kompetencji językowej dziecka;
- 4) prowadzenia badań przesiewowych słuchu i mowy w szkole;
- 5) programowania terapii surdologopedycznej dostosowanej do potrzeb i możliwości dziecka, uwzględniającego wyniki badań wielospecjalistycznych (w szczególności audiologicznych);
- 6) prowadzenia terapii surdologopedycznej ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności przygotowania rodziców i nauczycieli do wspomagania rozwoju językowego dziecka w zakresie komunikacyjnym i poznawczym;
- 7) kontrolowania, dokumentowania przebiegu oraz efektywności terapii surdologopedycznej, weryfikowania hipotez diagnostycznych, modyfikowania celów i metody terapii;
- 8) opracowania opinii surdologopedycznej dla placówki oświatowej oraz dla zespołu orzekającego o potrzebie zaopatrzenia dziecka w niezbędne wyposażenie rehabilitacyjne, edukacyjne, finansowe itp.

Miejsce stażu:

Ośrodek, oddział lub klinika audiologii i foniatrii.

Czas trwania stażu:

32 godziny (4 dni robocze).

Forma zaliczenia stażu:

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia diagnozy surdologopedycznej wskazanego dziecka i przeprowadzenia terapii surdologopedycznej (w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

MODUŁ IV

Diagnoza i terapia surdologopedyczna osób starszych z zaburzeniami słuchu

Tematyka modułu realizowana jest poprzez teoretyczny kurs specjalizacyjny oraz staż kierunkowy w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii.

1. Kurs specjalizacyjny: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna osób starszych z zaburzeniami słuchu”

Cel kursu:

Zapoznanie z następującymi zagdanieniami:

- 1) wpływ wczesnie nabytych zaburzeń słuchu, mowy i języka na możliwości funkcjonowania osób dorosłych; nagła głuchota, głuchota postępująca;
- 2) możliwości rozwijania percepcji wypowiedzi mówionych u osób ogłuchłych;

- 3) diagnozowanie surdologopedyczne: ocena percepcji wypowiedzi mówionych (słuchowej i wzrokowej), ocena kompetencji językowej, ocena sprawności artykulacyjnych;
- 4) gerontologia surdologopedyczna.

Zakres wiedzy teoretycznej:

Specjalizujący się powinien opanować wiedzę dotyczącą:

- 1) wpływu zaburzeń słuchu na możliwości komunikowania się osób dorosłych;
- 2) możliwości wykonywania pracy zawodowej osób z uszkodzeniami narządu słuchu;
- 3) metod usprawniania komunikacji osób dorosłych z wczesną głuchotą i ogłuchłych;
- 4) trudności w edukacji akademickiej i sposoby ich przewycięzania.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu specjalizujący się powinien nabyć umiejętności:

- 1) oceny wpływu zaburzeń słuchu na możliwości komunikowania się, w tym znaczenia niedosłuchu dla rozwoju depresji u osób starszych;
- 2) praktycznego zastosowania metod usprawniania komunikacji osób dorosłych z wczesną głuchotą i ogłuchłych;
- 3) oceny możliwości wykonywania pracy zawodowej osób z uszkodzeniami słuchu.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Forma zaliczenia kursu:

Sprawdzian pisemny lub ustny z zakresu wiedzy określonego programem kursu u kierownika naukowego kursu.

1. Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna osób starszych z zaburzeniami słuchu”

Cel stażu:

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu diagnozy i terapii surdologopedycznej u osób starszych.

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych

Specjalizujący się powinien wykazać się umiejętnościami:

- 1) diagnozowania percepcji i ekspresji mowy osoby dorosłej z wadą słuchu;
- 2) programowania terapii surdologopedycznej użytkowników implantów słuchu;
- 3) opracowania opinii surdologopedycznej;
- 4) wspierania osób starszych z uszkodzeniami słuchu w zakresie komunikacji językowej.

Miejsce stażu:

Ośrodek, oddział lub klinika audiologii i foniatrii.

Czas trwania stażu:

8 godzin (1 dzień roboczy).

Forma zaliczenia stażu:

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia

diagnozy surdologopedycznej wskazanej osoby z uszkodzeniem słuchu i przeprowadzenia terapii surdologopedycznej (w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

MODUŁ V

Urządzenia techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu

Tematyka modułu realizowana jest poprzez teoretyczny kurs specjalizacyjny oraz staż kierunkowy w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatryi.

1. Kurs specjalizacyjny: „Urządzenia techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu”

Cel kursu:

Zapoznanie z następującymi zagadnieniami:

- 1) rodzaje, budowa i zastosowanie aparatów słuchowych;
- 2) dobór aparatów słuchowych;
- 3) ocena percepcji mowy w aparatach słuchowych;
- 4) trening słuchowy w urządzeniach wspomagających słyszenie;
- 5) rodzaje, budowa i zastosowanie systemów implantów słuchowych;
- 6) Program Implantów Ślimakowych (procedury postępowania w okresie przed-, śród- i pooperacyjnym);
- 7) procedura dopasowania systemu implantów słuchowych;
- 8) ocena percepcji mowy u osób po wszczepieniu implantu słuchowego;
- 9) zastosowanie pomocy multimedialnych w rehabilitacji.

Zakres wiedzy teoretycznej:

Specjalizujący się powinien nabyć wiedzę dotyczącą:

- 1) podstaw i zasad protezowania u pacjentów z różnymi wadami słuchu;
- 2) procedury aparatownia dzieci w wieku 0-4 r.ż;
- 3) aparatownia osób dorosłych;
- 4) metod oceny korzyści pozyskanej kontroli słuchowej u pacjentów w różnych grupach wiekowych;
- 5) urządzeń wspomagających percepcję mowy;
- 6) włączenia programów komputerowych do diagnozy i rehabilitacji surdologopedycznej.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu specjalizujący się powinien nabyć umiejętności:

- 1) podstaw protezowania u pacjentów z różnymi wadami słuchu;
- 2) procedury aparatownia dzieci w wieku 0-4 r.ż;
- 3) aparatownia osób dorosłych;
- 4) oceny korzyści pozyskanej kontroli słuchowej u pacjentów w różnych grupach wiekowych;
- 5) zastosowania urządzeń wspomagających percepcję mowy;
- 6) włączenia programów multimedialnych do diagnozy i rehabilitacji surdologopedycznej.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Forma zaliczenia kursu:

Sprawdzian pisemny lub ustny z zakresu wiedzy określonego programem kursu u kierownika naukowego kursu.

1. Staż kierunkowy „Urządzenia techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu”

Cel stażu:

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu wykorzystania urządzeń technicznych w rehabilitacji słuchu i mowy u osób z uszkodzeniem słuchu.

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych:

Specjalizujący się powinien wykazać się umiejętnością:

- 1) zastosowania podstaw i zasad protezowania u pacjentów z różnymi wadami słuchu;
- 2) przeprowadzenia procedury aparatuwnia dzieci w wieku 0-4 r.ż.;
- 3) aparatuwnie osób dorosłych;
- 4) zastosowania metod oceny korzyści pozyskanej kontroli słuchowej u pacjentów w różnych grupach wiekowych;
- 5) zastosowania urządzeń wspomagających percepcję mowy;
- 6) włączenie programów multimedialnych do diagnozy i rehabilitacji surdologopedycznej.

Miejsce stażu:

Ośrodek, oddział lub klinika audiologii i foniatrii.

Czas trwania stażu:

16 godzin (2 dni robocze).

Forma zaliczenia stażu:

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia terapii surdologopedycznej z wykorzystaniem urządzeń technicznych wspomagających słyszenie ze wskazaną osobą (w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

MODUŁ VI

Rehabilitacja osób z zaburzeniami słuchu w zespołach wad

Tematyka modułu realizowana jest poprzez teoretyczny kurs specjalizacyjny oraz staż kierunkowy w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii.

1. Kurs specjalizacyjny: „Rehabilitacja osób z zaburzeniami słuchu w zespołach wad”

Cel kursu:

Zapoznanie z następującymi zagadnieniami:

- 1) diagnoza i terapia osób z zaburzeniami słuchu i niepełnosprawnością intelektualną;
- 2) diagnoza i terapia osób z zaburzeniami słuchu i wzroku;
- 3) diagnoza i terapia osób z zaburzeniami słuchu i motoryki.

Zakres wiedzy teoretycznej:

Specjalizujący się powinien nabyć wiedzę dotyczącą:

- 1) możliwości rozwijania mowy i języka osób z uszkodzeniami narządu słuchu i niepełnosprawnością intelektualną;
- 2) wpływu znacznego ograniczenia percepcji słuchowej i wzrokowej na możliwości rozwoju mowy (kształtowanie komunikacji językowej osób głuchoniewidomych);
- 3) usprawnianie ekspresji mowy u osób z uszkodzeniami narządu słuchu i ośrodkowego układu nerwowego.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu specjalizujący powinien nabyć umiejętności:

- 1) rozwijania mowy i języka osób z uszkodzeniami słuchu i niepełnosprawnością intelektualną;
- 2) rehabilitacji mowy osób z ograniczoną percepcją słuchową i wzrokową (kształtowanie komunikacji językowej osób głuchoniewidomych);
- 3) usprawniania ekspresji mowy u osób z uszkodzeniami narządu słuchu i ośrodkowego układu nerwowego.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień roboczy).

Forma zaliczenia kursu:

Sprawdzian pisemny lub ustny z zakresu wiedzy określonego programem kursu u kierownika naukowego kursu.

1. Staż kierunkowy: „Rehabilitacja osób z zaburzeniami słuchu w zespołach wad”

Cel stażu:

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu w zespołach wad.

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych:

Specjalizujący się powinien wykazać się umiejętnością:

- 1) rozwijania głosu, mowy i języka osób z uszkodzeniami narządu słuchu i niepełnosprawnością intelektualną;
- 2) rehabilitacji mowy osób z ograniczoną percepcją słuchową i wzrokową (kształtowanie komunikacji językowej osób głuchoniewidomych);
- 3) usprawniania ekspresji mowy u osób z uszkodzeniami narządu słuchu i ośrodkowego układu nerwowego.

Miejsce stażu:

Ośrodek, oddział lub klinika audiologii i foniatrii.

Czas trwania stażu:

8 godzin (1 dzień roboczy).

Forma zaliczenia stażu:

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia diagnozy surdologopedycznej wskazanego dziecka i przeprowadzenia terapii surdologopedycznej.(w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

MODUŁ VII

Diagnoza i rehabilitacja głosu u osób z zaburzeniami słuchu

Tematyka modułu realizowana jest poprzez teoretyczny kurs specjalizacyjny oraz staż kierunkowy w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii.

1. Kurs specjalizacyjny: „Diagnoza i rehabilitacja głosu u osób z zaburzeniami słuchu”

Cel kursu:

Zapoznanie z następującymi zagadnieniami:

- 1) patomechanizm dysfonii audiogennej;
- 2) umiejętność oceny zaburzeń głosu w zależności od stopnia niedosłuchu, płci i wieku;
- 3) metodyka oceny jakości głosu;
- 4) obiektywne metody badania głosu i mowy;
- 5) metody usprawniania głosu u osób z zaburzeniami słuchu.

Zakres wiedzy teoretycznej:

Specjalizujący się powinien nabyć wiedzę dotyczącą

- 1) znajomość metod usprawniania głosu u dzieci i dorosłych z niedosłuchem;
- 2) znajomość programów terapeutyczno-rehabilitacyjnych w zakresie zaburzeń głosu u dzieci i dorosłych;
- 3) umiejętność współpracy z innymi specjalistami w zakresie rehabilitacji szeroko pojętego procesu komunikowania się z otoczeniem u pacjentów z zaburzeniami słuchu.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu specjalizujący się powinien nabyć umiejętności:

- 1) oceny parametrów głosu w dysfonii audiogennej;
- 2) zastosowania metod terapeutyczno-rehabilitacyjnych usprawniania głosu u dzieci i dorosłych;
- 3) zastosowania programów terapeutyczno-rehabilitacyjnych w zakresie zaburzeń głosu u dzieci i dorosłych;
- 4) współpracy z innymi specjalistami w zakresie rehabilitacji szeroko pojętego procesu komunikowania się z otoczeniem u pacjentów z zaburzeniami słuchu;
- 5) interpretacji wyników odsłuchowych i obiektywnych badań głosu.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Forma zaliczenia kursu:

Sprawdzian pisemny lub ustny z zakresu wiedzy określonego programem kursu u kierownika naukowego kursu.

1. Staż kierunkowy: „Zaburzenia głosu u osób z zaburzeniami słuchu”

Cel stażu:

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswajają wiedzę z zakresu diagnozy i terapii głosu u osób z uszkodzonym narządem słuchu.

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych:

Specjalizujący powinien wykazać się umiejętnościami:

- 1) oceny parametrów głosu w dysfonii audiogennej;
- 2) zastosowania metod usprawniania głosu u dzieci i dorosłych;
- 3) zastosowania programów terapeutyczno-rehabilitacyjnych w zakresie zaburzeń głosu u dzieci i dorosłych;
- 4) współpracy z innymi specjalistami w zakresie rehabilitacji szeroko pojętego procesu komunikowania się z otoczeniem u pacjentów z zaburzeniami słuchu;
- 5) podstawowej interpretacji wyników odsłuchowych i obiektywnych badań głosu.

Miejsce stażu:

Ośrodek, oddział lub klinika audiologii i foniatrii.

Czas trwania stażu:

8 godzin, (1 dzień roboczy).

Forma zaliczenia stażu:

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia diagnozy i terapii zaburzeń głosu u wskazanego dziecka i przeprowadzenia terapii surdologopedycznej (w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

MODUŁ VIII

Podstawy diagnozy i terapii surdopedagogicznej i surdopsychologicznej

Tematyka modułu realizowana jest poprzez teoretyczny kurs specjalizacyjny oraz staż kierunkowy w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii.

1. Kurs specjalizacyjny: „Podstawy diagnozy i terapii surdopedagogicznej i surdopsychologicznej”

Cel kursu:

Zapoznanie z następującymi zagadnieniami:

- 1) diagnoza surdopedagogiczna i surdopsychologiczna dziecka z uszkodzeniem narządu słuchu;
- 2) diagnoza psychologiczna relacji rodzinnych;
- 3) elementy terapii rodziny;
- 4) zajęcia ogólnorozwojowe;
- 5) psychoterapia;
- 6) metody wspomagające terapię (logorytmika, metoda Denisona, Integracji Sensorycznej, Dobrego Startu, Knilla, Ruch Rozwijający Weroniki Sherborne, logorytmika).

Zakres wiedzy teoretycznej:

Specjalizujący się powinien nabyć wiedzę dotyczącą:

- 1) metod surdopedagogicznych i surdopsychologicznych wykorzystywanych w ocenie rozwoju dziecka z uszkodzonym narządem słuchu;
- 2) metod terapii surdopedagogicznej i surdopsychologicznej dziecka i jego rodziny.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu specjalizujący się powinien nabyć umiejętności:

- 1) wykorzystania form terapii surdopedagogicznej i surdopsychologicznej dziecka i jego rodziny;
- 2) współpracy z rodzicami.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Forma zaliczenia kursu:

Sprawdzian pisemny lub ustny z zakresu wiedzy określonego programem kursu u kierownika naukowego kursu.

1. Staż kierunkowy: „Podstawy diagnozy i terapii surdopedagogicznej i surdopsychologicznej”

Cel stażu:

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w ośrodku, oddziale lub klinice audiologii i foniatrii jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu podstaw diagnozy i terapii surdopedagogicznej i surdopsychologicznej nabywa umiejętności praktyczne w tym zakresie.

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych;

- 1) umiejętność wykorzystywania metod terapii surdopedagogicznej i surdopsychologicznej dziecka i jego rodziny;
- 2) umiejętność współpracy z rodzicami.

Miejsce stażu:

Ośrodek, oddział lub klinika audiologii i foniatrii

Czas trwania stażu:

8 godzin (1 dzień roboczy).

Forma zaliczenia stażu:

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia diagnozy surdologopedycznej wskazanego dziecka i przeprowadzenia terapii surdologopedycznej (w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

Kurs jednolity

Kurs specjalizacyjny: „Prawo medyczne”

Cel kursu

Oczekuje się, że osoba specjalizująca się po ukończeniu kursu wykaże się znajomością podstawowych przepisów prawa w zakresie wykonywania zawodu surdologopedy oraz odpowiedzialności.

Zakres wymaganej wiedzy:

- 1) zasady sprawowania opieki zdrowotnej w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zasady wykonywania działalności leczniczej:
 - a) świadczenia zdrowotne,

- b) podmioty lecznicze – rejestracja, zasady działania, szpitale kliniczne, nadzór,
- c) nadzór specjalistyczny i kontrole;
- 3) zasady wykonywania zawodu surdologopedy:
 - a) definicja zawodu surdologopedy,
 - b) prawo wykonywania zawodu surdologopedy,
 - c) uprawnienia i obowiązki zawodowe surdologopedy,
 - d) kwalifikacje zawodowe,
 - e) eksperyment medyczny,
 - f) zasady prowadzenia badań klinicznych,
 - g) dokumentacja medyczna,
 - h) prawa pacjenta a powinności surdologopedy;
- 4) zasady powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego:
 - a) prawa i obowiązki osoby ubezpieczonej i lekarza ubezpieczenia zdrowotnego,
 - b) organizacja udzielania i zakres świadczeń z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego,
 - c) dokumentacja związana z udzielaniem świadczeń z tytułu ubezpieczenia;
- 5) zasady działania samorządu surdologopedy:
 - a) zadania samorządu surdologopedów,
 - b) prawa i obowiązki członków samorządu surdologopedów,
 - c) odpowiedzialność zawodowa surdologopedów – postępowanie wyjaśniające przed rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, postępowanie przed sądem;
- 6) odpowiedzialność prawna surdologopedy – karna, cywilna:
 - a) odpowiedzialność karna (nieudzielenie pomocy, działanie bez zgody, naruszenie tajemnicy),
 - b) odpowiedzialność cywilna (ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej).

Forma zaliczenia kursu:

Kolokwium z zakresu wiedzy objętej programem kursu, przeprowadzane przez kierownika naukowego kursu.

Czas trwania kursu:

16 godzin, (2 dni).

5. FORMY I METODY SAMOKSZTAŁCENIA

A. Przygotowanie pracy pogładowej

Osoba specjalizująca się zobowiązana jest do przygotowania pod kierunkiem kierownika specjalizacji pracy pogładowej, lub pracy oryginalnej, lub prezentacji (ustnej lub plakatowej) na konferencję naukową (naukowo-szkoleniową) z dziedziny surdologopedii.

B. Studiowanie piśmiennictwa

Osoba specjalizująca się w toku całego procesu specjalizacyjnego jest zobowiązany pogłębiać wiedzę przez stałe śledzenie i studiowanie literatury fachowej polskiej i obcojęzycznej dotyczącej dziedziny surdologopedii. Piśmiennictwo będzie okresowo aktualizowane.

6. METODY OCENY WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

A. Kolokwia i sprawdziany umiejętności praktycznych

Osoba specjalizująca się zdaje kolokwia i sprawdziany:

- 1) po każdym kursie specjalizacyjnym sprawdzian z zakresu wiedzy objętej programem kursu - u kierownika naukowego kursu;
- 2) na zakończenie stażu kierunkowego kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej i

sprawdzian z umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego - u opiekuna stażu.

B. Ocena pracy naukowej lub oryginalnej

Oceny i zaliczenia przygotowanej przez kandydata pracy pogładowej lub oryginalnej dokonuje kierownik specjalizacji.

C. Ocena znajomości piśmiennictwa

Osoba specjalizująca się przedstawia sprawozdanie z przeglądu piśmiennictwa fachowego - jeden raz w roku. Oceny dokonuje kierownik specjalizacji.

II. STANDARDY SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

1. Liczba i kwalifikacje kadry dydaktycznej

- 1) Szkolenie specjalizacyjne może być prowadzone przez jednostkę szkolącą, która prowadzi działalność odpowiadającą profilowi szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie surdologopedii i została wpisana na listę jednostek posiadających akredytację.
- 2) Jednostka szkoląca zapewnia kadrę dydaktyczną posiadającą merytoryczną wiedzę i umiejętności praktyczne związane z realizowanym programem specjalizacji, stanowiącą gwarancję wysokiego poziomu szkolenia specjalizacyjnego - odpowiednio wykwalifikowane osoby stanowiące kadrę dydaktyczną (surdologopedów, logopedów, lekarzy, innych specjalistów), które będą realizować zajęcia dydaktyczne przewidziane w programie specjalizacji lub ma zawarte odpowiednie umowy z innymi instytucjami na realizację takich zadań.
- 3) Kursy specjalizacyjne i staże kierunkowe prowadzą nauczyciele akademicki oraz inni niezbędni pracownicy posiadający wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne związane z realizowanym programem kursu lub stażu.
- 4) Kierownikiem specjalizacji może być osoba posiadająca tytuł specjalisty w dziedzinie surdologopedii albo osoba, posiadająca decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego lub dorobku naukowego za równoważny ze zrealizowaniem programu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie surdologopedii, albo osoba, której minister właściwy do spraw zdrowia powierzył, w drodze decyzji, obowiązki specjalisty w dziedzinie surdologopedii.
- 5) Opiekunem stażu kierunkowego może być osoba posiadająca tytuł specjalisty w dziedzinie surdologopedii lub dziedzinie pokrewnej albo osoba posiadająca decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego lub dorobku naukowego za równoważny ze zrealizowaniem programu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie surdologopedii albo osoba, której minister właściwy do spraw zdrowia powierzył, w drodze decyzji, obowiązki specjalisty w dziedzinie surdologopedii.

2. Baza dydaktyczna do realizacji programu szkolenia specjalizacyjnego

- 1) Baza dydaktyczna do prowadzenia kursów specjalizacyjnych i staży kierunkowych powinna być dostosowana do liczby osób realizujących szkolenie specjalizacyjne.

Jednostka szkoląca zapewnia odpowiednie miejsca realizacji kursów specjalizacyjnych i staży kierunkowych, wyposażone w sprzęt niezbędny do nabywania wiedzy i kształcenia umiejętności praktycznych objętych programem specjalizacji:

- a) sale seminaryjno-wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone w rzutnik multimedialny, komputer i niezbędne pomoce dydaktyczne,
 - b) pracownie wyposażone w sprzęt i aparaturę niezbędne do realizacji programu kursu specjalizacyjnego lub stażu kierunkowego,
 - c) bibliotekę posiadającą niezbędne piśmiennictwo, dostęp do Internetu.
- 2) Kursy specjalizacyjne i staże kierunkowe objęte programem specjalizacji może realizować jednostka szkoląca w ramach swojej struktury organizacyjnej lub mogą realizować inne podmioty, z którymi jednostka szkoląca zawarła porozumienie na realizację określonych kursów specjalizacyjnych lub staży kierunkowych.
- 3) Miejszem podstawowego stażu specjalizacyjnego (miejszem zdobywania niezbędnego doświadczenia zawodowego) jest miejsce pracy.

3. Sposób realizacji programu szkolenia specjalizacyjnego

- 1) Jednostka szkoląca zapewnia sprawną organizację procesu dydaktycznego oraz prowadzi w sposób ciągły wewnętrzny system oceny jakości szkolenia specjalizacyjnego.
- 2) Realizacja programu szkolenia specjalizacyjnego uwzględnia aktualną wiedzę, osiągnięcia teorii i praktyki oraz wyniki badań naukowych istotnych dla szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie surdologopedii.
- 3) Dobór metod kształcenia jest właściwy dla realizowanych celów kształcenia;
- 4) Realizacja programu szkolenia specjalizacyjnego odbywa się na podstawie harmonogramu zajęć opracowanego w formie pisemnej.
- 5) Ocena wiedzy i nabytych umiejętności uwzględnia wiedzę i umiejętności praktyczne określone w programie szkolenia specjalizacyjnego.
- 6) Jednostka szkoląca prowadzi dokumentację przebiegu szkolenia specjalizacyjnego.
- 7) Szkolenie specjalizacyjne odbywa się poprzez uczestniczenie w kursach specjalizacyjnych, udział w stażach kierunkowych w wytypowanych instytucjach, samokształcenie drogą studiowania piśmiennictwa oraz nabywanie doświadczenia w wyniku realizacji zadań praktycznych w czasie stażu podstawowego.
- 8) W planie nauczania przewiduje się 8 modułów tematycznych (9 kursów specjalizacyjnych (168 godzin) i 8 staży kierunkowych (152 godziny) oraz staż podstawowy w wymiarze 1000 godzin.

4. Wewnętrzny system oceny jakości kształcenia

Specjalizujący się w dziedzinie surdologopedii będą objęci sondażem (drogą anonimowej ankiety) o poziomie i jakości kształcenia (przygotowaniu kadry, bazy, programu itp.).

Przedmiotem oceny jakości szkolenia specjalizacyjnego będzie w szczególności:

- 1) realizacja programu specjalizacji, organizacja i przebieg szkolenia specjalizacyjnego, harmonogram kursów specjalizacyjnych staży kierunkowych i innych form kształcenia, sposób oceniania wiedzy i umiejętności praktycznych;
- 2) stopień przydatności przekazywanej surdologopedom oraz umiejętności praktycznych;
- 3) sposób prowadzenia zajęć, stosowane metody kształcenia i pomoce dydaktyczne.

Na podstawie wyników sondażu proces szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie surdologopedii będzie modyfikowany w razie potrzeby.